

faculty. *International Journal of Science Education*. 2019. Vol. 41(5). P. 693–711. <https://doi.org/10.1080/09500693.2019.1578908>

6. Rakhno M., Shramko R. Information technology in language teaching methodology course at pedagogical university. *AD ALTA*. 2021. Vol. 11. Issue 02. P. 257–262. <https://doi.org/10.33543/1102257261>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-548-8-43>

## **MODERN REQUIREMENTS FOR ENGLISH LEARNING AT HIGHER TECHNICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

## **СУЧАСНІ ВИМОГИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

**Khorunzha L. A.**

*Candidate of Pedagogic Sciences,  
Associate Professor at the Department  
of Foreign Languages  
Kharkiv National Automobile and  
Highway University  
Kharkiv, Ukraine*

**Хорунжа Л. А.**

*кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри іноземних мов  
Харківський національний  
автомобільно-дорожній університет  
м. Харків, Україна*

На сучасному етапі розвитку науки, техніки та міжкультурних зв'язків знання іноземної мови є обов'язковим для спеціаліста будь-якого профілю. В зв'язку з постійною необхідністю комунікативної компетенції в сучасному професійному суспільстві зростає роль й іншомовної підготовки студентів, особливо технічних спеціальностей.

Необхідність володіння іноземною мовою в сучасному світі не підлягає сумніву. Інтеграція у світове співтовариство й встановлення більш тісних економічних, політичних і культурних відносин підносить володіння іноземною мовою як засобом спілкування на принципово вищий рівень. Навчальні заклади активно включилися в процес європеїзації освіти, обравши одним із пріоритетних напрямків підготовки фахівців вивчення саме англійської мови. А приєднання системи освіти до Болонського процесу вимагає високого рівня мовної компетенції не тільки від студентів гуманітарних спеціальностей, а також від майбутніх інженерів, вчених, лікарів, тощо.

Вимоги до сучасного спеціаліста технічного профілю надзвичайно високі, але необхідно відзначити, що подібні вимоги є абсолютно виправданими. Проте, на практиці з'ясується, що більшість сту-

дентів, які здобувають освіту на немовному факультеті, не тільки не готові до спілкування іноземною мовою, але й не володіють необхідним базовим лексичним мінімумом та не знають елементарних правил граматики. Досвід показує, що до вищих закладів освіти вступають випускники шкіл, які практично не володіють середнім рівнем англійської мови. Тому перед викладачами вищих технічних навчальних закладів (ВТНЗ) стоїть важливе завдання – викликати інтерес до іноземної мови у студентів.

Одним із найважливіших елементів удосконалення професійного опанування англійською мовою має бути мотивація, адже студент ВЗО повинен розуміти, для чого він засвоює іноземну мову та як він може використати здобуті знання у майбутньому. Тобто, кінцева освітня мета повинна відповідати чітким уявленням студента про його майбутню професійну діяльність, стимулювати потребу в опануванні іноземної мови як запоруки стати освіченою, професійною та конкурентноспроможною особистістю. Адже англійська мова зараз найпоширеніша мова у світі. Це – державна мова в п'яти країнах: Великобританії, Канаді, США, Австралії та Новій Зеландії. Англійська мова – одна з шести офіційних і робочих мов Організації Об'єднаних Націй. Це – друга робоча мова в Європейському Співтоваристві. У багатьох Азіатських і Африканських країнах, як, наприклад, Індія або Єгипет, в колишніх Британських колоніях люди говорять саме англійською, крім їх рідної мови.

Мета опанування іноземною мовою за професійним спрямуванням студентів технічних спеціальностей полягає не тільки в тому, щоб забезпечити їх певним набором лінгвістичних знань, а й в тому, щоб вони вміли користуватись ними для ведення документації, ділових переговорів, створенні проєктів тощо.

Професійно орієнтовану освітню технологію в системі вищої освіти розглядають як цілу дидактичну, психологічну та загальнопедагогічну систему взаємодії викладача та студентів, враховуючи їхні здібності, можливості та побажання. Така технологія є спрямованою на реалізацію освітніх форм, методів і засобів, адекватних освітніх цілей і професійно значущих якостей фахівця. Будь-яке опанування іноземною мовою за професійним спрямуванням, на думку Хатчинсона Т., базується на питанні: “Why does this learner need to learn a foreign language?” та передбачає активну взаємодію всіх учасників цього освітнього процесу, яка забезпечить взаємозбагачувальний обмін інформацією за допомогою використання іноземної мови, а також набуття комунікативних вмінь для вирішення професійних проблем і завдань [1, с. 207].

В умовах обмеженої кількості годин у ВНЗ повинні використовуватися саме ті методи й технології освіти, застосування яких сприятиме раціональному розподіленню часу, що відведений на проведення практичних занять, самостійної та проектної роботи студентів. Така практика набуває особливої актуальності під час опанування саме іноземною мовою, оскільки стимулює студентів до роботи з різноманітною спеціалізованою літературою та виробляє навички самостійного опрацювання матеріалу. Тільки практико-орієнтована освіта відповідає вимогам сучасного суспільства та сприяє формуванню особистості майбутнього професіонала.

Для опанування студентом за короткий проміжок часу говорінням та розумінням мовлення носіїв мови можна поєднувати традиційні та нетрадиційні методи (наприклад, інтерактивні), але здійснюючи акцент на принципі комунікативності, як в процесі спілкування, так і у використанні освітніх матеріалів або посібників.

Традиційно опанування англійською мовою в немовному вузі завжди було більш орієнтоване на читання, переклад та розуміння спеціалізованих, текстів, а також вивчення наукового стилю. Зараз необхідно акцентувати увагу на розвиток навичок мовлення на професійно-орієнтовані теми та введення наукових дискусій, тим паче, що робота над ними також сприяє розвитку навичок, вмінь і знань, оскільки саме на них базується. У відповідності зі стандартом дисципліни «Англійська мова» в немовному вузі опанування іноземною мовою має носити не тільки комунікативно-орієнтований, а й професійно-орієнтований характер. Метою даної дисципліни є оволодіння студентами технічних спеціальностей високою рівнем комунікативної компетенції. Це дає можливість практично застосовувати іноземну мову в професійній діяльності або в цілях самоосвіти. Стандарти показують, що майбутній спеціаліст повинен бути готовий до налагодження міжкультурних наукових зв'язків, участі в міжнародних симпозіумах, конференціях та проектах. Вивчення іноземного досвіду в певній галузі науки, техніки та культури, а також налагодження ділових і партнерських контактів, будуть вимагати від фахівців технічних спеціальностей володіння саме іноземною мовою.

Необхідно також відмітити, що під час навчання іноземної мови повинні широко використовуватися викладачами сучасні дидактичні принципи сугестивності та наочності, застосовуватися аудіо- та мультимедійні засоби навчання та інтерактив. Працюючи в немовному вузі, викладач англійської мови сам повинен добре знатися на особливостях наукових і спеціалізованих текстів з відповідної спеціальності та знайомити з ними студентів.

Отже, сучасна методика викладання англійської мови – це гнучка педагогічно-інформаційна система. А в немовному вузі необхідним є поєднання традиційних, інтенсивних та інтерактивних методів навчання. За умов вдалого застосування сучасних педагогічних технологій у процесі опанування іноземною мовою студентами немовних спеціальностей можемо очікувати на позитивний результат та широке використання іноземної мови майбутніми спеціалістами в їхній професійній діяльності.

#### Література:

1. Лебедева М. О. Особливості викладання англійської мови професійного спрямування студентам юридичного факультету. *Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі* : матеріали конф. К. : НТУУ “КПІ”, 2013. С. 204–213.